

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
Янковий О.Г.

_____ (підпис)
“ ____ ” _____ 2018 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Економіка та стратегія розвитку підприємства»
(назва магістерської програми)

на тему: **«Стратегія технічного та організаційного розвитку підприємства (на прикладі ПрАТ "Іллічівськзовніштранс")»**
(назва теми)

Виконавець:

студент центру заочної форми навчання

Радченко М.І. _____ /підпис/
(прізвище, ім'я, по батькові)

Науковий керівник:

к.е.н, доцент _____
(науковий ступінь, вчене звання)
Малишко В.С. _____ /підпис/
(прізвище, ім'я, по батькові)

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ I. ОСНОВИ ТЕХНІЧНОГО ТА	
ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	
1.1. Технічний та організаційний розвиток підприємства як основа його конкурентоспроможності	5
1.2. Оцінка технічного рівня розвитку підприємства	12
1.3. Оцінка рівня організаційного розвитку підприємства	15
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ВНУТРІШНЬОГО ТА ЗОВНІШНЬОГО	
СЕРЕДОВИЩА ПрАТ "ІЛЛІЧІВСЬКЗОВНІШТРАНС"	
2.1. Техніко-економічна характеристика та аналіз фінансово - господарської діяльності ПрАТ "Іллічівськзовніштранс"	21
2.2. Аналіз організаційно-технічного рівня ПрАТ«Іллічівськзовніштранс»	42
2.3. Статистичний аналіз впливу організаційно-технічного розвитку підприємства на результати діяльності ПрАТ "Іллічівськзовніштранс" та прогноз фондівдачі на перспективу	56
2.4. Розвиток транспортної галузі в Україні та SWOT – аналіз ПрАТ "Іллічівськзовніштранс"	61
РОЗДІЛ III. СТРАТЕГІЯ ТЕХНІЧНОГО ТА ОРГАНІЗАЦІЙНОГО	
РОЗВИТКУ ПрАТ«ІЛЛІЧІВСЬКЗОВНІШТРАНС»	
ВИСНОВКИ	80
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	82

ВСТУП

Постійні зміни сьогодення ставлять жорсткі вимоги до діяльності промислових підприємств, які, зокрема, полягають у постійному перегляді й коригуванні стратегії та цілей, здійсненні організаційних перетворень та змін з метою адаптації до динамічних галузевих і конкурентних умов і забезпечення довгострокового успіху на ринку. Проведення таких змін найчастіше пов'язане з організаційним та технічним розвитком підприємства.

Технічний та організаційний розвиток розглядаються як напрями єдиного процесу, де технічний розвиток виступає визначальним та безпосереднім чинником зростання ефективності виробництва – він визначає динамічну основу розвитку підприємства, а організаційний розвиток забезпечує реалізацію створених технічно-потенційних можливостей інтенсифікації виробничо-трудових процесів, тобто веде до зміни форми процесу розвитку.

Технічний розвиток є визначальним чинником розвитку підприємств, його змістом, визначає його динамічну основу, організаційний – веде до змін його форми. Організаційний розвиток реалізується у технологічно раціональному існуванні елементів виробництва та забезпеченні необхідної системи виробничих зв'язків та активно впливає на формування технології та техніки.

Незважаючи на безліч наукових публікацій з питань технічного розвитку та зміни організаційних структур управління підприємствами, проблема їхньої оптимізації в міру зміни внутрішнього й зовнішнього середовища залишається маловивченою, що вплинуло на вибір теми магістерської роботи, постановку його мети й завдань.

Питання проблем вибору розглядається як у класичних працях із стратегічного управління підприємством. Підходи та методи до прийняття рішень описані у дослідженнях таких закордонних та вітчизняних учених, як: Г. Азоев, Р. Акофф, Ч. Барнард, І. Бузько, М. Вебер, А. Воронкова, В. Герасимчук, Б. Клейнер, А. Наливайко, В. Пономаренко, Ж. Поплавська, Є. Попов, Р. Сайерта, Г. Саймон, Р. Фатхутдінов та ін

Важливо встановити чітку відповідність і співвідносність усіх елементів виробничих систем підприємств, завдяки яким досягається технічний та організаційний розвиток підприємства.. У зв'язку з цим посилюється необхідність підвищення гнучкості організаційних систем управління підприємствами промисловості і швидкості організаційних змін на основі ефективного використання економічних можливостей управління.

Метою даної роботи є розробка стратегії організаційно-технічного розвитку ПрАТ "Іллічівськзовніштранс"

Об'єкт роботи - організаційний та технічний рівень ПрАТ "Іллічівськзовніштранс" та особливості його розвитку ..

Предмет кваліфікаційної роботи магістра – формування стратегії технічного та організаційного розвитку ПрАТ "Іллічівськзовніштранс".

Досягнення поставленої мети можна здійснити за допомогою послідовного вирішення конкретних задач:

- дослідити сутність організаційно-технічного розвитку підприємства;
- визначити особливості організаційно-технічного розвитку
- визначити систему показників оцінки організаційно-технічного розвитку підприємств;
- проаналізувати процес управління підвищення організаційно-технічного рівня виробництва на підприємствах.
- розробити стратегію організаційно-технічного розвитку ПрАТ "Іллічівськзовніштранс" та запропонувати заходи щодо її виконання.

Елементи наукової новизни. В третьому розділі роботи на основі детального аналізу стратегічного потенціалу ПрАТ "Іллічівськзовніштранс" у 2013-2017рр . було розроблено стратегію технічного та організаційного розвитку.

Робота складається із введення, трьох розділів, висновку, списку літератури.

Джерела даних для аналізу: форма № 1 "Баланс", форма № 2 "Звіт про фінансові результати" тощо.

ВИСНОВКИ

Організаційно - технічний розвиток підприємства відображає процес формування та вдосконалення його техніко-технологічної бази, яка повинна бути постійно зорієнтована на кінцеві результати його виробничо-господарської, комерційної або іншої діяльності. Підвищення ефективності діяльності підприємства ґрунтується на впровадженні інновацій, досягненнях науки і техніки, передового, вітчизняного і зарубіжного досвіду. Чим ефективніше використовуються новітні досягнення науки і техніки, які є першоджерелами розвитку продуктивних сил, тим успішніше вирішуються пріоритетні цілі підприємства. Технічний розвиток повинне вестися з урахуванням всіх резервів виробництва - як потребуючих, так і не потребуючих додаткових капітальних вкладень, що особливо важливо в умовах обмеженості власних фінансових коштів підприємств. Не менш важливим є наявність ефективної організаційної структури, яка забезпечує досягнення організацією поставлених цілей.

Аналіз основних показників фінансово-господарчої діяльності ПрАТ «Іллічівськзовніштранс» за 2013-2017 рр. показав, що ПрАТ «Іллічівськзовніштранс» багатофункціональна транспортно-експедиторська компанія, що має в розпорядженні на 30 га власної території складської площі, контейнерний термінал, залізничні під'їзні колії, обмінний парк контейнерів та сучасну техніку.

За період з 2013 року до 2017 року підприємство відчувало на себе вплив зовнішніх факторів, а саме зниження темпів росту економіки країни. Внаслідок цього, у 2014 році темпи росту реалізованих послуг значно знизилися, і лише у 2015 році тенденція змінилася. Але через велику кількість витрат, а саме матеріальних витрат, витрат на заробітну плату, операційних витрат підприємство мало до 2015 року збитки від реалізації послуг. Поступове подолання негативних наслідків економічної кризи в країні призвело до поживлення транспортної галузі та збільшення виконання послуг підп-

приємством. В той же час великий рівень зносу основних засобів та низькі коефіцієнти оновлення основних засобів потребують реалізації стратегії організаційно-технічного розвитку підприємства .

Детальний аналіз основних техніко-економічних показників дозволив розробити у третьому розділі стратегію технічного та організаційного рівня, яка може бути реалізована завдяки покращенню матеріально-технічної бази підприємства, модернізації обладнання та більш ефективному використанню основних засобів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Акофф Р. Планирование будущего корпорации / Рассел Л. Акофф. – [М.]:Сирин, 2002. – 255 с.
2. Андронов А. М. Теория вероятности и математическая статистика: учебник для вузов / А. М. Андронов, С. А. Копитов, Л. Я. Гринглаз. – СПб. : Питер, 2004. – 461 с.
3. Ансофф И. Новая корпоративная стратегия / Игорь Ансофф. – СПб.: ПитерКом, 1999. – 416 с.
4. Ансофф. И. Стратегический менеджмент : классическое издание / Игорь Ансофф. – Москва: Питер, 2009. – 342 с.
5. Ансофф И. Стратегическое управление / Игорь Ансофф. – М. : Экономика, 2006. – 358 с.
6. Аронов А. М. Виды диверсифицированных компаний и объединений и их организационные структуры / А. М. Аронов – СПб.: СПбГУЭФ, 2001. – 82 с.
7. Афанасьев Н. В. Управление развитием предприятия: монография / Н. В. Афанасьев, В. Д. Рогожин, В. И. Рудыка – Х.: Издательский Дом “ИНЖЭК”, 2003. – 184 с.
8. Афонин И. В. Управление развитием предприятия: Стратегический менеджмент, инновации, инвестиции, цены: [учебное пособие] / И. В. Афонин. – М. : ИТК “Дашков и Ко”, 2002. – 380 с.
9. Бешелев С. Д. Математико-статистические методы экспертных оценок /С. Д. Бешелев, Ф. Г. Гуревич. – М. : Статистика, 1980. – 263 с.
10. Бідняк М. Н. Виробничі системи на транспорті: теорія і практика: [монографія] / М. Н. Бідняк, В. В. Біліченко. – Вінниця: УНІВЕРСУМ-Вінниця,2006. – 176 с.
11. Бідняк М. Н. Планування інвестицій на автомобільному транспорті України / М. Н. Бідняк, Н. М. Бондар. – К. : Б. В., 2000. – 118 с.

12. Біліченко В. В. Адаптація підприємств автосервісу до коливань ринкової кон'юнктури / В. В. Біліченко, С. В. Цимбал // Проблеми розвитку Біліченко В. В. Вибір стратегій диверсифікації на автомобільному транспорті / В. В. Біліченко, С. В. Цимбал // Вестник Харьковского национального автомобильно-дорожного университета. – Харьков, 2005. – № 30. – С. 162-164
13. Біліченко В. В. Механізм адаптації підприємств автосервісу до коливань ринкової кон'юнктури / В. В. Біліченко, С. В. Цимбал // Вісник Східноукраїнського національного університету ім. Володимира Даля. – Луганськ, 2013. – № 5(194), Частина 2. – С. 45-48.
14. Вишневський, В. Промислова політика: теоретичний аспект [Текст] / В. Вишневський // Економіка України. – 2012. – №2 (603). – С. 4-16.
15. Воронкова А.Е. Управлінські рішення у забезпеченні конкурентоспроможності підприємства: організаційний аспект: монографія / А.Е. Воронкова, Н.Г. Калюжна, В.І. Отенко. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2008. – 427 с.
16. Гибсон Дж.Л. Организации: поведение, структура, процессы: пер. с англ. / Дж.Л. Гибсон, Д.М. Иванцевич, Д.Х. Донелли. – М.: Инфра-М, 2000. – 662 с.
17. Грант Р.М. Современный стратегический анализ. 5-е изд. / Р.М. Грант; пер. с англ. под ред. В.Н. Фунтова. – СПб.: Питер, 2008. – 560 с.
18. Гудима Р.Р. Проблемні аспекти розвитку транспортної інфраструктури України / Гудима Р.Р. // Проблеми і перспективи розвитку національної економіки в умовах євроінтеграції та світової фінансово-економічної кризи. Чернівці / МФУ, БДФА та ін. гол. ред. В.В. Прядко – Чернівці, 2009. – С.238–239.
19. Євдокимов Ф.І., Лисяков В.П. Механізм оцінки техніко-технологічного потенціалу підприємства [Електронний ресурс] / Ф.І. Євдокимов, В.П. Лисяков. – Режим доступу: http://library.donntu.edu.ua/fem/vip97/97_04.pdf
20. Каммингс С. Реконструкция стратегии / С. Каммингс. – Х.: Изд-во ХГУ, 2010. – 560 с.

21. Катькало В.С. Эволюция теории стратегического управления / В.С. Катькало. – 2-е изд. – СПб.: Высшая школа менеджмента СПбГУ, 2008. – 548 с.
22. Концепція розвитку транспортно-дорожнього комплексу України на середньостроковий період та до 2020 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mtu.gov.ua>
23. Крещенецький В.Л. Оптимізація потужності та структури зон технічного обслуговування та поточного ремонту підприємств автомобільного транспорту / В.Л. Крещенецький, С.В. Цимбал, С.О. Романюк // Сучасні технології та перспективи розвитку автомобільного транспорту: збірник тез доповідей IV міжнародної науково-практичної конференції, Вінниця, 24-26 жовтня 2011 р. – Вінниця, 2011. – С. 46-47.
24. Левковець П. Р. Оцінка якості управління ефективністю функціонування автотранспортних підприємств / П. Р. Левковець, Ю. С. Грисюк // Вісник національного транспортного університету. – 2005. – №10. – С. 204-211.
25. Любанова Т.П. Стратегическое планирование на предприятии: Учебное пособие / Т. П. Любанова, Л. В. Мясоедова, Ю. А. Олейникова. – М.: “Издательство ПРИОР”, 2001. – 272 с.
26. Марков О.Д. Станции технического обслуживания автомобилей / О.Д. Марков. – К.: Кондор, 2008. – 536 с. 154 66. Маркова В. Д. Стратегический менеджмент: курс лекций / В. Д. Маркова, С. А. Кузнецова. – М. : ИНФРА-М; Новосибирск : Сибирское соглашение, 2008. – 287 с.
27. Матіцак Ю.І. Шляхи підвищення організаційно-технічного розвитку молокопереробних підприємств України . [Електронний ресурс] . – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream>
28. Моїсєєв В. Г. Маркетингове управління диверсифікацією виробництва на промисловому підприємстві / В. Г. Моїсєєв. – Донецьк: ДНУУЕ ім. Туган-Барановського, 2003. – 157 с. 73.
29. Наливайко А. П. Теорія стратегії підприємства. Сучасний стан та напрямки розвитку : монографія / А. П. Наливайко – К. : КНЕУ, 2001. – 227 с. .

30. Немченко Г. Диверсифікація виробництва: цілі і напрямлення діяльності // Проблемы теории и практики управления / Г. Немченко – 1998. – №1. – С. 67-74
31. Олефіренко О.М., Шевлюга О.Г Техніко-технологічний розвиток як необхідна умова розвитку сучасних підприємств [Електронний ресурс] / Олефіренко О.М., Шевлюга О.Г. – Режим доступу:
<http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/31193/1/olefirenko.pdf>
32. Онищенко В.О., Редкін О.В. Організація виробництва: навч. посіб. / В.О. Онищенко, О.В. Редкін, А.С. Старовірець, В.Я. Чавчанова. – К.: Лібра, 2005. – 336 с.
33. Основні засоби (фонди) на підприємстві текст. – Харків: Фактор-Друк, 2008. – 126 с.
34. Передерєєва О.С. Дослідження сутності економічної складової техніко-технологічного потенціалу промислових підприємств [Електронний ресурс] / О.С. Передерєєва. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Dtr_ep/2012.../EC212_25.pdf.
35. Петрович Й.М. Оновлення техніко-технологічної бази шляхом проведення технічного переозброєння й реконструкції підприємства [Електронний ресурс] / Й.М. Петрович, А.Ф. Кіт, В.В. Кулішов. – Режим доступу:
<http://poglyad.com/students/item/15599/>.
36. Отенко В.І. Стратегічний вибір підприємства та його реалізація: монографія / В.І. Отенко. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2010. – 336 с.
37. Пономаренко В.С. Багатовимірний аналіз соціально-економічних систем: навч. посіб. / В.С. Пономаренко, Л.М. Малярець. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2009. – 384 с.
38. Пономаренко В. С. Стратегія розвитку підприємства в умовах кризи : монографія / В. С. Пономаренко, О. М. Тридід, М. О. Кизим – Х. : Видавничий Дім “ІНЖЕК”, 2003. – 328 с. 82.
39. Попов С. А. Стратегический менеджмент: Видение – важнее, чем знание : [учеб. пособие] / С. А. Попов. – М. : Дело, 2003. – 352 с. 83.

40. Портер М. Конкурентная стратегия. Методика анализа отраслей и конкурентов / М. Портер. – [2-е изд.]. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2006. – 454 с.
41. Раєвнева О. В. Управління розвитком підприємства: методологія, механізми, моделі : монографія / О. В. Раєвнева. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2006. – 496с.
42. Реалізація транспортного потенціалу транспортної інфраструктури України в стратегії посткризового економічного розвитку. – К.: НІСД, 2011. – 37 с.
43. Сабриченко А. Шляхи та заходи залучення іноземних інвестицій у дорожнє господарство України / Сабриченко А. // Держава та регіони. – 2009. – № 6. – С.184–188.
44. Федоров А.А., Богацька Н.М. Шляхи та чинники підвищення ефективності виробництва [Електронний ресурс] / А.А. Федоров, Н.М. Богацька – Режим доступу: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=64805>
45. Федулова, Л. І. Інноваційний вектор розвитку промисловості України [Текст] / Л. І. Федулова //Економіка України. – 2013. – №4 (617). – С. 15-23.
46. Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 24-26 квітня 2013 р. / За заг. ред. О.В. Прокопенко. — Суми : СумДУ, 2013. — Т.2. — С. 164-166.
47. Филипишин, И. В. Совершенствование организационно-экономического механизма инвестиционно-инновационной деятельности промышленных предприятий [Текст]: монография /И. В. Филипишин; НАН Украины, Ин-т экономики пром-сти, Приаз. гос. техн. ун-т. – Донецк: 2007. – 176 с.
48. Цопа, Н. В. Оценка развития промышленных предприятий [Текст]: монография / Н. В. Цопа; НАН Украины, Ин-т экономики пром-сти. – Донецк; Симф. : ИТ «АРИАЛ», 2009. – 184 с.
49. Сайт Державного комітету статистики України. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>